

NOTAT

Finanstilsynet

9. juni 2021

J.nr. 21-007182

/MKMI

Resumé af anordning om ikrafttræden for Grønland af § 1 i lov om ændring af hvidvaskloven og lov om finansiel virksomhed (Gennemførelse af 5. hvidvaskdirektiv)

1. Indledning

Anordningen sætter § 1 i lov nr. 553 af 7. maj 2019, der indeholder ændringer til hvidvaskloven som følge af 5. hvidvaskdirektiv, i kraft for Grønland. Nedenfor følger et resumé af de væsentligste ændringer af hvidvaskloven og de væsentligste tilpasninger til grønlandske forhold.

2. Regulering af kunsthandlere samt aktører på det virtuelle valutamarked

Med anordningen foreslås det at tilføje tre nye numre (nr. 22-24) til hvidvasklovens § 1, stk. 1. Det betyder, at hvidvasklovens anvendelsesområde i Grønland bliver udvidet og kommer yderligere til at omfatte følgende virksomheder og personer:

- 22) Virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, hvor værdien af transaktionen eller af en række indbyrdes forbundne transaktioner udgør 50.000 kr. eller derover.
- 23) Udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer.
- 24) Udbydere af virtuelle tegnebøger.

Finanstilsynet vil føre tilsyn med virksomheder og personer omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 23 og 24, og Erhvervsstyrelsen vil føre tilsyn med virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 22.

Herudover foreslås det at ændre hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17, til også at omfatte enhver person, der yder bistand eller rådgivning om skatteanliggender som hovederhverv.

Der henvises til følgende ændringer i anordningen:
§ 1, nr. 5, 6, 50 og 69.

3. Forbud mod 500-eurosedler

Der bliver indsat en ny § 6 a i hvidvaskloven, der forbyder anvendelsen af 500-eurosedler. Forbuddet omfatter både udlevering, indlevering, veksling, overdragelse samt anvendelse af 500-eurosedler som betalingsmiddel.

Overtrædelse af forbuddet vil kunne straffes med bøde efter hvidvasklovens § 78, stk. 1.

Der henvises til følgende ændringer i anordningen:
§ 1, nr. 13 og 93.

4. Indberetning af uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere

Med anordningen bliver der indsat en ny bestemmelse i form af § 15 a i hvidvaskloven. Med den nye bestemmelse bliver det et krav for virksomheder og personer, der er omfattet af pligten til at udføre kundekendingsprocedurer, samt myndigheder at indberette uoverensstemmelser i oplysninger om reelle ejere af selskaber og andre juridiske personer samt af truster og lignende juridiske arrangementer, som de bliver bekendte med. Det nye krav følger oprindeligt af reglerne i 5. hvidvaskdirektiv og foreslås gennemført for Grønland.

Disse indberetninger om uoverensstemmelser i forhold til registrerede oplysninger om reelle ejere vil efter bestemmelsen skulle sendes Erhvervsstyrelsen hurtigst muligt.

Der henvises til følgende ændring i anordningen:
§ 1, nr. 22.

5. Nye myndighedsbeføjelser

5.1 Videregivelse af oplysninger om nuværende og tidligere forretningsforbindelser.

Der bliver i hvidvasklovens § 30 indsat et nyt stk. 3, der giver Hvidvasksekretariatet for Grønland og andre kompetente myndigheder mulighed for at få oplyst, om en virksomhed eller person har haft en forretningsforbindelse med en angiven person de seneste 5 år. Bestemmelsen indebærer, at disse virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven skal indrette sig således, at de kan reagere fyldestgørende og hurtigt, når de pågældende myndigheder henvender sig for at få oplysninger om forretningsforbindelser.

Hvidvasksekretariatet for Grønland og andre kompetente myndigheder skal med anordningen ligeledes sikres adgang til oplysninger, der muliggør identifikation af fysiske eller juridiske personer, der ejer fast ejendom. Denne adgang indføres med det foreslåede § 30 b i hvidvaskloven.

Der henvises til følgende ændringer i anordningen:
§ 1, nr. 35 og 36.

5.2 Bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om centrale automatiske mekanismer

Med anordningens forslag til § 30 a i hvidvaskloven får erhvervsministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om automatiske mekanismer, der muliggør identifikation af alle fysiske eller juridiske personer, der identificeres med IBAN, samt deponeringsbokse. Bestemmelsen giver således mulighed for at sætte regler i kraft for Grønland, der svarer til dem, der findes i den danske bekendtgørelse om en central automatisk mekanisme for oplysninger om betalingskonti, bankkonti og deponeringsbokse.

Der henvises til følgende ændring i anordningen:
§ 1, nr. 36.

5.3 Etablering af datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer

De tilsynsmyndigheder, der fører tilsyn med overholdelsen af hvidvaskloven, får med den nye bestemmelse i hvidvasklovens § 31 a hjemmel til at afvise etableringen af datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer af virksomheder eller personer med hjemsted i et land, der er opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikolande.

Reglen gennemfører kravet i 5. hvidvaskdirektiv om, at der skal fastsættes regler, der sikrer, at en eller flere foranstaltninger anvendes i forhold til højrisikotredjelande. Det omfatter bl.a. den situation, hvor en virksomhed eller person omfattet af hvidvaskloven ønsker at etablere datterselskaber, filialer eller repræsentationskontorer.

Med hvidvasklovens § 31 b bliver virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven endvidere underlagt en meddelelsespligt, når de ønsker at etablere en filial eller et repræsentationskontor i et land opført på Europa-Kommissionens liste over højrisikolande. Det indebærer, at den pågældende virksomhed eller person skal orientere den relevante tilsynsmyndighed om ønsket om at etablere en filial eller et repræsentationskontor i et højrisikoland.

Der henvises til følgende ændring i anordningen:
§ 1, nr. 37.

6. Beskyttelse af whistleblowere

6.1 Tavshedspligt for myndighedernes ansatte

Der indsættes en ny § 56 a i hvidvaskloven, hvorefter Finanstilsynets ansatte ikke må videregive oplysninger om en person, der har indberettet en virksomhed eller en person for overtrædelse af hvidvaskloven.

Tilsvarende nye bestemmelser indsættes også for ansatte i Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden i henholdsvis § 63 a og § 69 a i hvidvaskloven.

Der henvises til følgende ændringer i anordningen:
§ 1, nr. 68, 83 og 91.

6.2 Advarsler fra andre

Den daglige ledelse bliver med § 36 a i hvidvaskloven forpligtet til uden unødigt ophold at orientere det øverste ledelsesorgan om advarsler modtaget fra andre vedrørende hvidvask eller terrorfinansiering. Ligeledes bliver nøglepersoner forpligtet til at orientere den daglige ledelse ved lignende advarsler.

Overtrædelse af den daglige ledelses eller nøglepersonernes forpligtelse vil kunne straffes med bøde efter hvidvasklovens § 78, stk. 1.

Der henvises til følgende ændring i anordningen:
§ 1, nr. 46 og 93.

7. Trusteer og lignende juridiske arrangementer

Der bliver i hvidvaskloven indsat et nyt kapitel 10 a, der omhandler trusteer og lignede juridiske arrangementer. Udover en række nye bestemmelser i hvidvaskloven, medfører det nye kapitel 10 a en række konsekvensrettelser i andre af lovens bestemmelser.

Med de nye regler i hvidvasklovens kapitel 10 a bliver forvalteren eller personer i en lignende stilling pålagt en række forskellige pligter i forhold til behandlingen af oplysninger om reelle ejere.

Efter de nye regler skal forvalteren bl.a. indhente oplysninger på reelle ejere, årligt ajourføre oplysningerne samt indrapportere ændringer til Erhvervsstyrelsen.

Forvalteren får endvidere pligt til at opbevare oplysningerne om reelle ejere i 5 år samt udlevere disse til Hvidvasksekretariatet for Grønland eller andre kompetente myndigheder, såfremt oplysningerne er nødvendig for myndighedernes kontrol- og tilsynsarbejde.

Hvidvasklovens definition af en reel ejer i lovens § 2, nr. 9, bliver udvidet, så den også omfatter de særlige forhold, der gør sig gældende ved truster og lignende juridiske arrangementer. En reel ejer kan herefter f.eks. være stifteren/stifterne, forvalteren/forvalterne, protektoren/protektorerne, særlig begunstigede, enhver person, der udøver kontrol gennem direkte eller indirekte ejerskab, eller bestyrelsen.

Erhvervsstyrelsen får endvidere mulighed for at tildele en forvalter daglige eller ugentlige bøder, såfremt vedkommende ikke opfylder sine pligter efter den nye bestemmelse i hvidvasklovens § 46 a.

Der henvises til følgende ændringer i anordningen:
§ 1, nr. 9, 11, 19-21, 49 og 96.